

at disse to Stillinger ere adskilte. Jeg indrømmer selvfølgelig, at der adskillige Gange vil kunne findes Personer, som fyldestgørende kunne besørge begge Forretninger; men det vil dog muligvis kunne indtræffe endnu hyppigere, at det vil være vanskeligt at finde en Mand, der kan gøre den anden Blads. Da jeg nu anser dette for et Gode ved Loven, vil jeg ikke være med til paa nogen Maade at gøre den Mulighed illusorisk, og jeg tror, at det at saa ansat residerende Kapellaner ved de 2 Seminarier vil gaa lidt i den Retning. En residerende Kapellan er ikke saaledes stillet, at han forlader sit Embede samtidig med, at Sognepræsten og Seminarieforstanderen, som er en Person, forlader sit, og saa vil jeg ganske vist give den ærede Ordfører for Mindretallet Ret i, at det kan ordnes ved Konstitution osv., men den Afgørelse, der træffes, bliver ikke saa naturlig, og Naandet bliver ikke saa let løst som, naar vedkommende er personlig Kapellan. Der er fra forskellige Sider gjort opmærksom paa, at en af Grundene til, at man skulde forene de to Stillinger som Seminarieforstander og Sognepræst, var den, at det ikke vilde være heldigt for Seminaristerne at have som Religionslærer en Mand og som Sognepræst en anden Mand, som maasse havde en ganske anden kirkelig Anskuelse. Jeg vil ikke tillægge denne Indbending nogen særlig Vægt, men jeg vil dog indrømme, at noget kan der jo være deri. Men naar man ansætter en residerende Kapellan, saa har for det første ikke — i alt Fald plejer det ikke at være saaledes — vedkommende Sognepræst noget at sige ved Ansættelsen af en saadan; selv om Ministeren — hvad den ærede Minister selvfølgelig vil — naturligvis vil gøre sit til, at den residerende Kapellan bliver en Mand af samme kirkelige Retning som Sognepræsten. Men dernæst er det jo slet ikke umuligt, at vedkommende residerende Kapellan i Løbet af nogle Aar forandrer sin kirkelige Anskuelse — det ser man jo temmelig jævnligt Eksempler paa — og saa er Sagen jo saaledes ordnet, at der sidder to selvstændige Embedsmænd ved Siden af hinanden, og saa have Seminaristerne for en Del som deres Brøst i Kirken en Mand med kirkelige Anskuelser forskellige fra Seminarieforstanderens; hvorimod, naar det er en personlig Kapellan, saa vil Forholdet jo temmelig let kunne løses. Paa den anden Side indrømmer jeg, at naar de to Stillinger ere forenede, saa er det ikke heldigt, at der sker altfor hyppigt Skifte af Kapellan, og det vilde let ske, naar

Lønnen for den personelle Kapellan ikke er større end de 1,600 Kr., som i øvrigt ere budgetterede dertil. Jeg har derfor ikke det mindste imod, at der, hvor Stillingerne lade sig forene, bliver bevilget en større Sum til personlige Kapellaner; thi saa vil i Grunden en personlig Kapellan opholde sig lige saa længe der som en residerende, og saa var der ikke noget som helst spærret for en mulig Adskillelse ved næste Embedsforflyttelse.

Maa jeg ikke ved samme Bejlighed gøre en Bemærkning om en Ejendommelighed, der kan finde Sted ved de Seminarier, hvor de 2 Stillinger, som Sognepræst og Forstander ere forenede. Der staar i Loven — jeg skal oplæse det Aar Ord med den højtærede Formands Tilladelse — „For saa vidt Forstanderen tillige er Sognepræst, bliver endvidere de med Sognekaldet forbundne Indtægter affortede med det Beløb, som Ministeriet for Kirke- og Undervisningsvæsenet efter en hvert 5te Aar foretager Opgørelse maatte bestemme“, og der staar i den i Betænkningen indfattede ministerielle Skrivelse, af hvilken jeg maasse ogsaa maa tillade mig at oplæse et Aar Ord: „idet Loven af 1ste April f. A. forudfatter, at en Forening af disse Embeder ogsaa fremdeles kan finde Sted, dog uden at den vedkommende Embedsmand derved opnaar nogen Forøgelse i sine Indtægter“, og saa ansøres et Citat af Loven, nemlig det, som jeg nylig oplæste. Naar man nu vil gaa bogstavelig derefter, saa kan det mærkelige Tilfælde indtræde, at en Mand, som forener begge Stillinger, faar mindre i Løn, end han vilde have, dersom han var Seminarieforstander alene. Det vil ske, naar der f. Eks. efter et Femaar, hvor Kapitelstatsten har været forholdsvis høj, følger et andet Femaar, i hvilket Seminarieforstanderens Løn nedsættes med det Beløb, Lønnen i det foregaaende Femaar oversteg den Seminarieforstanderens tilkommende Lønning, og Kapitelstatsten saa i dette Femaar samtidig er meget lav. Lad os sætte et rundt Tal, som er let at regne med, f. Eks. 4,000 Kr. — som Gennemsnits-Indtægten i det foregaaende Femaar, hvorefter Lønnen skal bestemmes i det næste Femaar. Naar nu Kapitelstatsten i det næste Femaar bliver meget mindre, saa at Præsten kun har en Embedsindtægt af 3,600 Kroner, men der skal affortes 4,000 Kroner i de 4,200 Kroner, han skal have som Seminarieforstander, saa faar han kun 3,800 Kr., medens han som Seminarieforstander alene skulde have 4,200 Kr. Dette er et Misforhold; det plejer jo ikke at være saaledes, at en Mand, naar han forener flere Embeder, faar mindre i